

Jednparametrické podgrupy Lieovy grupy $SL(2, R)$ a její „nepokrytí“ exponenciálním zobrazením

Grupa $SL(2, R)$ je grupa všech reálných matic $A_{2 \times 2}$, pro které $\det A = 1$, neboli

$$A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}, \quad ad - bc = 1. \quad (1)$$

1. Určete maticově jednparametrické podgrupy této grupy a stopy matic těchto podgrup. (Za 9 bodů)

Nápověda: Napište si obecný tvar matice $C \in sl(2, R)$ a spočtěte přímo $\exp tC$ v závislosti na znaménku $\det C$.

2. Na základě výsledku předchozí úlohy ukažte, že exponenciální zobrazení nepokrývá celou grupu $SL(2, R)$, ač je tato grupa souvislá. (Za 3 body)

Poznámka: Lze obecně ukázat, že pokud je Lieova grupa souvislá a *kompaktní* (volně řečeno Lieova grupa je kompaktní, pokud její parametry nabývají konečných hodnot, např. grupa $SO(n)$), pak je tato grupa celá pokryta exponenciálním zobrazením z její Lieovy algebry. Grupa $SL(2, R)$ je sice souvislá, avšak není kompaktní, neboť např. prvek a v matici (1) může nabývat libovolně velkých hodnot a determinant může být stále roven jedné.